

Васильєва О. В. Сучасні аспекти виховної роботи з іноземними студентами у вищих медичних навчальних закладах України / О. В. Васильєва // Humanities and social sciences: problems and prospects in the context of globalization. Collection of Conference Papers of International Scientific-Practical Conference (28.01.2015, the United Kingdom, London). – u-conferences.org / Centre for Scientific and Practical Studies, 2015. – p. 16-20

Сучасні аспекти виховної роботи з іноземними студентами у вищих медичних навчальних закладах України

Васильєва О.В., кандидат медичних наук, заступник декана б факультету по роботі з іноземними студентами, Харківський національний медичний університет, Україна

Анотація. Виховна робота з іноземними студентами є одним з найважливіших і складніших напрямків організації навчального процесу у медичних ВНЗ. Деканати з підготовки іноземних студентів повинні сприяти формуванню у студентів культури міжособистісних стосунків, толерантності, навичок самоосвіти і різнобічного розвитку їх творчих здібностей; створенню умов для фізичного, інтелектуального, морального і духовного розвитку особистості іноземних студентів; поліпшенню соціальної активності студентів-іноземців, самостійності та відповідальності в житті колективу і соціуму; прищепленню та розвитку загальної культури шляхом їх залучення до української національної культури, звичаїв і традицій.

Ключові слова: виховна робота, студенти-іноземці, лікар.

Abstract. Educational work with foreign students is one of the most important and complicated process along with the training process in which are involved in institutions of higher medical education. A dean's office which is responsible for training foreign students is to provide molding of inter-personal attitude culture, tolerance, abilities for self-education and various creative activities in foreign students. Conditions for physical, intellectual, moral and spiritual development of an individual are to be created for the foreign students; social activity, self-sufficiency and responsibility for the life in a community are to be cultivated in them; besides, students are to be taught basics of general culture and familiarized with the national Ukrainian culture, traditions and customs.

Key words: educational (moral building) work, foreign students, doctor.

Формування світогляду, а також всебічний розвиток творчої особистості майбутнього лікаря є одними з першочергових завдань при навчанні студентів у медичних ВНЗ. Але якщо це студент – іноземець, на перший план висуваються не лише проблеми навчання, а й адаптаційні і соціальні моменти пристосування його до життя в Україні [1, с. 243].

Відомо, що виховна робота є одним з найважливіших і найскладніших напрямків організації навчального процесу як з вітчизняними, так і з іноземними студентами медичних ВНЗ [2, с. 21]. Зазначений напрямок роботи серед іноземних студентів має більш індивідуальний характер. Такий характер обумовлений тим, що ці студенти мають різний рівень та звичаї виховання, є представниками різних країн світу, культури і суттєво відрізняються один від одного за релігійними і національними традиціями [3, с. 75-77].

Основою виховного процесу є система взаємовідносин, яка визначає взаємодію між викладачем і вихованцем, а також між студентами у такому багатонаціональному навчальному закладі, як Харківський національний медичний університет (ХНМУ). Саме тому керування виховною роботою молоді спрямовано на розвиток у вихованців свідомості, яка відповідає загальнолюдській моралі, і на формування та розвиток стійких моральних звичок, на виховання волі та позитивних якостей характеру, таких як чесність, людяність, справедливість тощо [4, с. 77-78].

Мета. Покращення виховної роботи з англомовними іноземними студентами у ХНМУ.

Одним з найважливіших напрямків виховної діяльності VI факультету з підготовки іноземних студентів ХНМУ (які навчаються англійською мовою) є забезпечення тісного взаємозв'язку між деканатом та студентами [5, с. 5-8]. Для цього деканатом VI факультету вирішуються такі загальні завдання виховної діяльності: формування у студентів культури міжособистісних стосунків, толерантності, навичок самоосвіти і різнобічний розвиток їх творчих здібностей; створення умов для фізичного, інтелектуального, морального і духовного розвитку особистості іноземних студентів; поліпшення соціальної активності студентів-іноземців, самостійності та відповідальності в житті колективу і соціуму; прищеплення та розвиток загальної культури шляхом їх залучення до української національної культури, звичаїв і традицій.

Особливу увагу деканат VI факультету приділяє індивідуальній роботі зі студентами, що мають пропуски занять з неповажних причин, порушують

правила поведінки під час перебування в університеті та мешкання у гуртожитку, мають заборгованість в оплаті за навчання та, часто як наслідок, порушують правила перебування іноземців в Україні, тобто мають затримки з продовженням реєстрації. Ефективність зазначених заходів забезпечується проведенням індивідуальних співбесід між деканом факультету та його заступниками і студентами, які мають вище згадані проблеми. Проводиться робота, спрямована на профілактику правопорушень, роз'яснюються основні положення Закону України «Про правовий статус іноземців», в якому закріплені основні права, свободи та обов'язки іноземних громадян, які проживають або тимчасово перебувають в Україні, а також інших актів і постанов.

Важливе місце у вихованні англомовних студентів також посідають загальні збори різних напрямків, участь у концертах, змаганнях та інших заходах що організовують для студентів на університетських, між- університетських та міському рівнях. Так, минулого навчального року студенти VI медичного факультету ХНМУ відвідали та взяли участь у X міському фестивалі іноземних студентів, на якому було нагороджено ХНМУ та зокрема V та VI факультети по роботі з іноземними студентами. Студенти-іноземці посіли два перших місця у VII Всеукраїнському фестивалі – конкурсі мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа» (у сольному вокалі та у конкурсі естрадних ансамблів). Англомовні студенти VI факультету неодноразово брали активну участь у міжвузівських конференціях з міжнародною участю, на яких посідали призові місця, зокрема у 6-му інтердисциплінарному міжнародному конгресі ISIC. У березні 2013 р. у стінах ХНМУ проведено святкування 56-річчя незалежності Республіки Гана, де був присутній посол цієї країни. Також неодноразово проводилися дружні зустрічі із представниками земляцтв Нігерії та Індії.

За ініціативою Координаційної ради студентського самоврядування проходять благодійні акції: до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом акція «Мода на безпечний секс», у рамках акції проведено конкурс студентських плакатів, відбувся показ тематичних відеороликів; до Всесвітнього дня боротьби з туберкульозом, у рамках акції проведені інтерактивні лекції з доповідями студентів та демонстрацією соціального відео та конкурс плакатів під назвою «Туберкульозу не місце в нашому житті!»

Також упроваджується фізкультурно-адаптаційна програма для іноземних студентів на основі методів адаптивної фізичної культури. Адміністрація всебічно

підтримувала співробітництво університету з ФК «Металіст» у рамках проекту «Назустріч один одному» та участь студентів університету у Metalist Student League.

Студенти-іноземці постійно залучені до художньої творчості: до занять літературною діяльністю, фольклором, живописом, до участі у гуртках художньої самодіяльності Молодіжного центру ХНМУ. Нігерійський чоловічий квартет «Вазуб'я», жіночий дует «Чіома&Уфоома» та інші студенти-іноземці у складі творчих колективів постійно беруть активну участь у творчих заходах університетського та регіонального рівнів. За ініціатииви Координаційної ради студентського самоврядування ХНМУ проходить творчий фестиваль «Verses&melodies».

Також у 2014 році у Харківському національному медичному університеті було створено «Nigerian Medical Students Association» (асоціація нігерійських студентів-медиків), під егідою якої 1 жовтня 2014 року пройшло святкування дня незалежності Федеративної Республіки Нігерії.

Але виховна робота з іноземними студентами має не тільки позитивні риси. Тому колектив деканату VI факультету з підготовки іноземних студентів проводить роботу з профілактики правопорушень, порушень навчальної дисципліни студентами. Деканом та його заступниками аналізується успішність студентів, розглядаються порушення навчальної дисципліни, дотримання правил проживання в гуртожитках з оперативним реагуванням на порушення.

Висновки. З метою оптимізації виховної роботи з англomовними студентами у Харківському національному медичному університеті вважаємо за необхідне: ширше використовувати сучасні методи соціологічних та психологічних досліджень, які допоможуть налагодити індивідуальний контакт з кожним із студентів; продовжувати підвищувати рівень курації основних земляцтв, що сприяє поглибленню дружніх зв'язків між культурними традиціями України та інших держав; ширше залучати студентське самоврядування серед іноземних студентів, яке допоможе налагодити двосторонній зв'язок між деканатами та активом студентів-іноземців з метою покращення мікроклімату та навчально-виховної роботи у медичних ВНЗ України; сприяти участі іноземних студентів-медиків у науково-навчальних програмах, а також програмах міжнародного стажування та обміну з метою покращення фахового рівня, розширення світогляду та формування творчої особистості майбутніх лікарів.

Список використаної літератури:

1. Social and organizing problems arising during educational process of foreign students in Ukraine / S.N. Potapov, O.V. Vasylieva, A.A. Oleynik [et al]// Матеріали 85-й міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих учених «Теоретические и практические аспекты современной медицины». – Симферополь, 2013. – С. 243.
2. Дудник И.Н., Черний В.И., Рождественский Е.Ю. и др. Некоторые аспекты повышения качества обучения иностранных студентов с учетом специфики ВУЗов медицинского профиля // Первая Всеукраинская науч .- практич . конф . “Образовательный процесс : взгляд изнутри”: Сборник науч . трудов – Днепропетровск . – 2005. – С. 21.
3. Оптимізація виховної роботи з англomовними студентами на сучасному етапі навчання у ХНМУ / Д.В. Кацапов, С.М. Потапов, О.В. Васильєва, А.О. Олейник // Матеріали XLVI навчально-методичної конференції „Педагогічна культура викладача вищої школи” (21 листопада, ХНМУ, Харків, 2012). – С. 75-77.
4. Керівництво роботою іноземних студентів медичних ВНЗ в сучасних умовах навчання / В.А. Капустник, В.Д. Марковський, Д.В. Кацапов [та ін.]// Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції, присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України „Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ III-IV рівнів акредитації (26-27 квітня 2012 р.). – Тернопіль: ТДМУ, 2012. – С. 77-78.
5. Шляхи оптимізації керівництва роботою англomовних студентів ХНМУ в умовах кредитно-модульної системи навчання / В.Д. Марковський, Д.В. Кацапов, О.В. Васильєва, І.В. Халін, А.О. Олійник // Матеріали XLV навчально-методичної конференції "Сучасний стан, проблеми та перспективи англomовного навчання у ХНМУ " (Харків, 17 листопада 2011 р.). – С. 5-8.